

Het BDF-Leerlijnenmodel

Het leerlijnenmodel van BDF Advies is een didactisch model. Uitgangspunt van dit didactische model is dat de leerling leert denken als een professional. Leerlingen werken zelfstandig in groepjes aan levensechte projectopdrachten. Deze opdrachten zijn zoveel mogelijk afkomstig van opdrachtgevers buiten de school. BDF Advies organiseert didactische trainingen voor docenten die het leerlijnenmodel in hun lessen willen implementeren.

Leren leren

In het leerlijnenmodel is 'het leren' het vertrekpunt. Elke jongere maakt een ontwikkeling door in de uitvoering van een beroepstaak en in het denken en handelen als een professional. Het leerlijnenmodel stimuleert de ontwikkeling van verschillende leerstijlen en van de zelfstandigheid van de leerlingen. Het leerplan wordt daartoe opgebouwd uit vijf verschillende leerlijnen.

Leerlijnen

De vijf leerlijnen van het Leerlijnenmodel van BDF Advies zijn: Projectenlijn, de leerlijnen Trainingen en Cursussen, de Stagelijijn en de Loopbaanontwikkelingslijn. Deze lijnen lopen in de tijd naast elkaar. Elke leerlijn is een zelfstandige eenheid, heeft een eigen (interessante) context, een eigen leerdynamiek en een eigen toetsingsmechanisme. In alle lijnen wordt de begeleiding minder naarmate de leerling meer beheerst.

Projectenlijn

BDF Advies legt in haar onderwijsprogramma's de koppeling tussen bedrijfsleven en onderwijs door de echte (beroeps)wereld de lessen 'binnen te brengen'. Projectopdrachten zijn beroepsrelevante opdrachten met de bedoeling leerlingen (beroeps-) competenties te laten ontwikkelen. Het maken van een beroepsproduct staat centraal. Een opdrachtgever uit het bedrijfsleven of een andere externe organisatie presenteert – eventueel via de leraar – de opdracht. Deze opdracht omvat een specifiek probleem. Is de opdrachtgever tevreden over de uitvoering, dan sluit de leerling het project af met een voldoende.

Cursussenlijn

Cursussen hebben een conceptuele functie. Ze stimuleren het denken als beroepsbeoefenaar. In de cursus staan opdrachten centraal die de theorie, de bij een vak behorende begrippen en jargon, verbinden met beroepsproblemen. Dit zijn echte problemen, maar wel vaak gesimuleerd. De werkmodellen, vaak denkstappen, ondersteunen het werken, maar er is theorie in verwerkt. Cursussen kunnen worden getoetst met een schriftelijke toets.

Trainingenlijn

Voor het leren van (vak)vaardigheden zijn trainingen geschikt. De docent doet voor en de leerling oefent veel zelf. Trainingen hebben altijd een doe-karakter, zoals het gebruik van software of sleutelen, maar het is wel 'doen met verstand'. De geleerde vaardigheden worden getoetst via een demonstratie, bijvoorbeeld via een daadwerkelijke demonstratie of in de vorm van een (klein) beroepsproduct.

Stagelij

In een stage ervaren jongeren de echte beroepspraktijk. De dynamiek van het bedrijf is hierbij leidend. Passend bij het ritme van een bedrijf voert de leerling bij voorkeur taken uit die binnen school moeilijk in het echt te realiseren zijn en daarnaast is het uiteraard zinvol om leerlingen taken die ze op school hebben geleerd ook nog in een echt bedrijf te laten uitvoeren.

Loopbaanontwikkelingslijn (LOB)

Opgavten met als doel te reflecteren op beroepservaringen zijn onderdeel van de leerlijn 'Loopbaanontwikkeling'. In deze loopbaanontwikkelingslijn vinden regelmatig gesprekken plaats met de individuele leerling. De leerling bereidt dit gesprek voor, blikt terug en kijkt vooruit. Zo kijkt de leerling aan het eind van het vmbo terug naar zijn vmbo-periode en vooruit naar het mbo.

Scheiding van leerlijnen

Leerlijnen zijn gescheiden. Als het project de wedstrijd is, is de cursus de training. In een wedstrijd staat het ontdekken voorop en het integreren van het vroeger geleerde. Oefening en toetsing van 'losse' vaardigheden vinden plaats tijdens de training, niet tijdens de wedstrijd.

Zelfstandig werken

Leren vanuit opdrachten maakt het mogelijk om leerlingen steeds zelfstandiger te laten werken. Bij cursus- en trainingsopdrachten is de docent de vakinhoudelijke expert. De lesstof is richtsnoer. Hoe verder een leerling is gevorderd, hoe minder de docent uitlegt en voordoet. Bij projectopdrachten is de docent coach en neemt hij soms de rol van de beroepsbeoefenaar over. Bij projectopdrachten gaat het evenzeer om het proces als om het resultaat. Omdat projectopdrachten in principe altijd bestaan uit niet eerder opgeloste problemen, weet ook de leraar niet precies welke vakkennis relevant is, al zal hij/zij wellicht eerder een 'oplossing' zien dan de leerlingen. Bij het uitvoeren van een projectopdracht is het belangrijk dat de docent niets voorzegt, maar, als het proces te lang een verkeerde kant opgaat, wel bijstuurt en/of suggesties doet voor de oplossing.

Over het Leerlijnenmodel

Het Leerlijnenmodel is eind jaren '90 ontwikkeld door Dick de Bie en Jos de Kleijn van de BDF Adviesgroep en verder doorontwikkeld door onder meer Carla van den Brandt en Jos de Kleijn. Het is een model aan de hand waarvan docenten bewuste keuzes kunnen maken voor de manier waarop zij hun leerlingen kennis, vaardigheden en beroepscompetenties leren. Het resultaat is inhoudelijk en aantrekkelijk onderwijs voor docenten en leerlingen.

Meer weten?

Ga naar www.bdfadvies.nl of stuur een e-mail naar info@bdfadvies.nl